

Uvaženi gosti, kolegice i kolege,

Želim da vam se zahvalim što ste došli da sa nama podijelite radost, zbog proslave značajnog jubileja, 70 godina postojanja Filozofskog fakulteta, najstarije institucije u Crnoj Gori koja školuje nastavni kadar, značajnog za grad Nikšić i značajnog za Crnu Goru.

Tajanstvenost znanja, ljepota otvaranja novih svjetova, njihovih tumačenja sadržaja do zacrtanih ciljeva imali su priliku da kroz sistem obrazovanja u ovoj instituciji prenesu novim generacijama budući stručnjaci u raznim oblastima.

Od Drugog svjetskog rata do danas razvoj institucija za obrazovanje nastavnika prešao je dug i težak put - od kurseva u trajanju od po nekoliko mjeseci u gotovo nemogućim uslovima, preko viših škola do fakulteta koji rade u savremenim uslovima, usklađeni sa modernim evropskim obrazovnim programima.

Prva viša škola u Crnoj Gori, tj. Viša pedagoška škola na Cetinju osnovana je 17.10.1947. godine, i time postavila temelje kasnijeg nivoa visokoškolskih studija, odnosno budućeg Univerziteta Crne Gore. U školi je radilo više katedri na kojima su obrazovani budući nastavnici za predmete koji su realizovani u osnovnim školama.

Integracijom Učiteljske škole iz Nikšića i Više pedagoške škole sa Cetinja formirana je Pedagoška akademija u Nikšiću, 01.10.1963. godine, zarad ujedinjavanja institucionalnih i stručnih kapaciteta u cilju kvalitetnijeg obrazovanja nastavnika. Pedagoška akademija u početku osmišljena da bude u šestogodišnjem trajanju sa organizacijom nastave na dva nivoa. Prvi nivo je bila srednja škola u trajanju od četiri godine, što je tretirano kao prvi stepen novoformirane Pedagoške akademije, dok je drugi stepen u trajanju od dvije godine bio na nivou više škole. Pritom su studenti svih nastavničkih odsjeka bili u obavezi da se pored svoje struke koju su studirali na odgovarajućem odsjeku istovremeno osposobe i za profesiju učitelja. Tako se, na primjer, svaki nastavnik istorije ili geografije, morao osposobiti za i dobiti zvanje učitelja. Ova koncepcija obrazovanja predmetnih nastavnika i učitelja se u praksi pokazala neadekvatnom i funkcionalno neuspješnom. Prvi stepen Pedagoške akademije je ukinut i ona je nastavila da se razvija kao škola višeg ranga u dvogodišnjem trajanju.

Pedagoška akademija je 1977. godine transformisana u Nastavnički fakultet, jer se u društvu formiralo mišljenje da obrazovanje nastavnika treba podići na nivo fakulteta. Formirana su dva četvorogodišnja studija, a ostali, dvogodišnji su postepeno prerastali u četvorogodišnje. Istovremeno, 1977. g. sa ovog fakulteta su u Podgoricu preseljeni programi: matematika, fizika, hemija, biologija od kojih je formiran PMF, dok su 1987.g. na Cetinje

preseljeni odsjeci za Likovno i Muzičko vaspitanje od kojih su kasnije nastale današnje akademije.

Prerastanjem nekadašnjeg Odsjeka za marksizam i socijalističko samoupravljanje u Odsjek za filozofiju i sociologiju, stvorili su se uslovi za preimenovanje fakulteta u Filozofski fakultet što je i učinjeno 1988. g. sa većinom studijskih programa u trajanju četiri godine. Iz Filozofskog fakulteta su u narednom periodu izrasla doš dva veoma uspješna fakulteta. Odsjek za fizičko vaspitanje se 2008. g. odvojio u samostalan Fakultet za sport i fizičko vaspitanje, a 2015. g. i Filološki fakultet sa kojim dijelimo ovaj hram znanja. Od akademske 2004/2005. godine, studije su organizovane u skladu sa principima Bolonjske Deklaracije, po modelu studija 3+1+1+3 (osnovne, specijalističke, master i doktorske studije), da bi se konačno ove 2017/2018. prešlo na model 3+2+3 na većini studijskih programa.

U klupama ovog fakulteta školovane su hiljade studenata koji se danas bave vaspitanjem i obrazovanjem mladih naraštaja u Crnoj Gori, ali i na skoro svim kontinentima svijeta. Izuzetno nam je zadovoljstvo što se možemo pohvaliti da imamo porodice koje sada u našoj instituciji školuju svoju treću generaciju. Pod krovom ovog fakulteta su diplome stekli bake i dedovi, zatim roditelji, naših današnjih studenata i oni danas nastavljaju tradiciju svojih porodica. Diploma profesora koju stiču u ovoj ustanovi daje im za pravo, da se bave najsvetijom dužnošću današnjice – vaspitanjem i obrazovanjem mladih ljudi. Želimo i da se pohvalimo da je u prethodnom periodu na Pedagoškoj akademiji diplomu steklo 1 018 studenata, na Nastavničkom fakultetu 1 845 studenata, Filozofskom fakultetu 14 440 studenta ili ukupno 17 303 studenta, što predstavlja impozantnu brojku, jedan mali grad, diplomiranih studentata u Crnoj Gori.

Obrazovanje jeste osnovna oblast naučnog i pedagoškog usavršavanja studenata ovog fakulteta, ali moram istaći da svršeni studenti Filozofskog fakulteta nalaze svoje mjesto u svim sferama kulture, nauke, privrede, politike i ukupnog društvenog života. Svojim multidisciplinarnim obrazovanjem afirmisani su kao izuzetno uspješni stručnjaci, ne samo u Crnoj Gori, nego i na širim međunarodnim relacijama.

Kao što je i očekivano, tokom dugog perioda rada ovog fakulteta, najbolji studenti su nastavili dalje školovanje, pa su sticanjem naučnih zvanja zauzeli pozicije svojih nekadašnjih profesora, što daje dodatan kvalitet u radu ove kuće, tako da danas vode ovaj fakultet putem razvoja i prosperiteta, nadam se dobro, barem kao njihovi prethodnici.

Važno je istaći i da su, kao i u prošlosti, poslednjih desetak godina povremeno i u zavisnosti od interesovanja, organizovane studije koje su imale funkciju doškolavanja učitelja

i vaspitača koji su diplomirali na učiteljskim i drugim školama koje su svojevremeno bile više škole. Time su kroz dodatne dvogodišnje studije stekli diplome visoke škole, tj. univerzitetskog nivoa. Od 2005. godine Filozofski fakultet je realizovao nastavu Studijskog programa za obrazovanje učitelja u Beranama, koji je upravo ove godine završio sa radom. Danas Filozofski fakultet u Nikšiću predstavlja složenu obrazovnu i naučnu instituciju, sa četiri instituta i devet studijskih programa. Pritom, ne smije se zaboraviti da su u osnivanju, radu i razvoju Filozofskog fakulteta značajnu ulogu imali, osim domaćih, i gostujući profesori iz nekada zajedničke države, a sada država bivše Jugoslavije, ali i drugih država regiona. To je i danas slučaj u manjem obimu, ali je intenzivna saradnja sa akademskim osobljem i univerzitetima u inostranstvu od velikog značaja za razvoj akademskog osoblja, rad doktoranada, te Filozofskog fakulteta u cjelini.

Na FF danas ima 9 studijskih programa na kojima trenutno studira blizu 1500 studenata na osnovnim, magistarskim i doktorskim studijama. Zahvaljujući reformi visokog obrazovanja u Crnoj Gori, od ove akademske godine svi studenti se finansiraju iz budžeta, čime su i uslovi studiranja značajno unaprijeđeni. Moramo se pohvaliti da se i kvalitet i brojnost srednjoškolaca koji izkazuju interesovanje za upis na naš fakultet u kontinuitetu povećava, tako da smo na poslednjem upisnom roku na našem univerzitetu bili fakultet sa najviše prijavljenih kandidata. Uzev u cjelini, može se konstatovati, Filozofski fakultet je kompletna, naučno-nastavna institucija, od ugleda i autoriteta u oblasti društvenih nauka kako u zemlji, tako i u inostranstvu, jer svojom djelatnošću zadovoljava visoke i složene standarde jedne adekvatno koncipirane akademske ustanove, a njegovi profesori objavljuju svoje radove i rezultate istraživanja u najprestižnijim časopisima današnjice iza kojih stoje najznačajniji izdavači.

Na fakultetu je danas angažovano oko 90 profesora u svim naučnim zvanjima i oko 40 saradnika. U nastavnom procesu je angažovano i nekoliko profesora iz inostranstva koji nam pomažu u realizaciji nastave ili su angažovani kao mentori ili članovi komisija u magistarskim ili doktorskim radovima. Fakultet ima izuzetno razvijenu međunarodnu saradnju sa fakultetima iz regiona i Evrope sa kojima sarađujemo na više nivoa. Takođe, izuzetnu saradnju imamo sa, vrtićima, osnovnim i srednjim školama, bolnicama, domovima zdravlja, resursnim centrima, zavodima, institutima, i brojnim drugim institucijama u Nikšiću i Crnoj Gori, kojima ovim putem najiskrenije zahvaljujem jer naši studenti u njima stiču praksu i usavršavaju znanja koje su stekli tokom nastavnog procesa. Saradnja sa ovim institucijama je

veoma bitna u daljoj perspektivi rada ovog fakulteta, jer smo od ove akademske godine inovirali naše planove i programe kojima je predviđeno oko 25% praktične nastave.

Filozofski fakultet realizuje sa partnerima iz zemlje i inostranstva više međudržavnih i međunarodnih projekata gdje se pojavljujemo kao nosioci ili partneri. Zahvaljujući njima unaprijedili smo uslove studiranja, povećali mobilnost, podigli kvalitet studija i postali respektabilan partner nekim, značajno starijim i finansijski moćnijim fakultetima i univerzitetima iz regiona i brojnih evropskih država. Za svako učešće u pomenutim projektima, dobili smo visoke ocjene, izraze zahvalnosti za kvalitetan rad, ali i ponovne pozive za uključivanje u nove projekte koji se planiraju u budućnosti.

Filozofski fakultet u Nikšiću je rastao i izrastao u jednu ozbiljnu, modernu i savremenu instituciju nauke i obrazovanja, i obećavam u ime svih zaposlenih i svih studenata ovog fakulteta da će mo raditi da budemo još bolji. U tom pogledu uvijek smo cijenili dobronamjernu, naučno objektivnu kritiku, sugestije i predloge za unapređenje našeg rada i ukupnih aktivnosti. To je povećavalo nivo naše etike odgovornosti za posledice našeg ukupnog rada i djelovanja. Nedobronamjernim, politikantskim ideologiziranim kritikama, uvijek smo ostavljali da se samozadovoljavaju i guše u svojim tamnim predjelima i crnim tačkama.

Na današnjoj svečanosti imam obavezu da se zahvalim velikoj plejadi profesora koji su u prethodnom periodu radili na ovom fakultetu, po kojima je on bio i prepoznatljiv, profesorima koji su činili i čine intelektualnu elitu ove zemlje, koji će kao najsvjetliji primjeri biti zabilježeni u istoriji crnogorskog obrazovanja. Takođe, imam obavezu da se zahvalim i svim službama, odnosno nenastavnom osoblju, koji rade na našem fakultetu, kao i onima koji su nekad radili, jer bez njihove podrške, i kvalitetnog rada, ni naši uspjesi ne bi bili ovoliki.

Ipak, preduslov svih tih uspjeha leži u ljubavi onih koji prenose svoja znanja, željni da u očima svojih studenata vide istu tu želju da i oni jednog dana budu sjvetlosne luče koje će osvijetliti sve njihove puteve do ostvarenja njihovih ciljeva.

Sve je krug. Svako od nas je odgovoran za svoje djelo, a sa novim generacijama koje dolaze taj krug će se okrenuti. To nas čini srećnim i ponosnim.

(I zato) Još jednom, u ime Filozofskog fakulteta, poštovani gosti dobro nam došli i hvala što nas podržavate, a svim studentima, svim zaposlenima i angažovanim kolegama, srećan nam jubilej.